

РЕПРОДУКТИВНА ЕНДОКРИНОЛОГІЯ

REPRODUCTIVE ENDOCRINOLOGY

femibion®

Допоможи дитині
РОЗПОЧАТИ ЖИТТЯ*

* Мається на увазі можливість вибору дієтичних добавок Femibion 1 та Femibion 2 при плануванні вагітності, під час вагітності та в період лактації, в якості додаткового джерела фолатів, вітамінів та мінералів, необхідних для нормального розвитку дитини.

Дієтична добавка Femibion® 1 / Femibion® 1, не є лікарським засобом. Інгредієнти: хлорид багарту, наноновач: мікрористалічна целюлоза, L-аскорбат кальцію, повністю гідрогенізована содова олія, гістуринний агент: гідроксипропілметилцелюлоза, наноновач: тримірна натрієва сіль карбоксиметилцелюлози, барнік: кальцій карбонат, мальтадекстрин, глазуручі агенти: полівініловий спирт, поліетиленгліколь, тальк і гідроксипропілцелюлоза, нікотинамід, кислота: лимонна кислота, антикоагулянт агенти: магнієві солі жирних кислот, жирні кислоти та дикальційфосфат, DL-альфа-токоферилцетат, кальцій-D-пантотенат, модифікований крохмаль, піридоксин гідрохлорид, сахароза, тіаміну мононотрат, рибофлавін, крохмаль, кальцій-L-метилфосфат (Metafolin®/Metafolin®), фолиева кислота, калій йодид, D-біотин, селенат натрію, холекальциферол, цанкобаламін. Дієтична добавка Femibion® 2 / Femibion® 2, не є лікарським засобом. Інгредієнти (тіобіотин): наноновач: мікрористалічна целюлоза, оксид магнію, L-аскорбат кальцію, гістуринний агент: гідроксипропілметилцелюлоза, барнік: кальцій карбонат, мальтадекстрин, нікотинамід, наноновач: тримірна натрієва сіль карбоксиметилцелюлози, кислота: лимонна кислота, глазуручі агенти: полівініловий спирт, поліетиленгліколь, гідроксипропілцелюлоза і тальк, оксид цинку, DL-альфа-токоферилцетат, кальцій-D-пантотенат, антикоагулянт агенти: магнієві солі жирних кислот, жирні кислоти та дикальційфосфат, модифікований крохмаль, піридоксин гідрохлорид, сахароза, тіаміну мононотрат, рибофлавін, крохмаль, кальцій-L-метилфосфат (Metafolin®/Metafolin®), фолиева кислота, калій йодид, селенат натрію, D-біотин, холекальциферол, цанкобаламін. Інгредієнти (капсули): концентрований рибиачий жир, збагачений ДГК, рибиачий желатин, ушлімовач: гіцерин, сафорова олія, зацукучач: моно- та дигліцериди жирних кислот, DL-альфа-токоферилцетат, лютен, антиоксидант: екстракт, збагачений токоферолом, емульгатор: лецитин. Виробник: ПІ енд Джи Хелс Острія ГмбХ енд Ко. ОГ Хоссплаسه 20, 9800 Шпіттал ан дер Драу, Австрія для ПІ енд Джи Хелс Джермані ГмбХ, Зульцбахер Штрассе 40, 65824 Швальбах ам Таунус, Німеччина.

Рекомендація дієтичних добавок. Не є лікарським засобом.

За додатковою інформацією звертайтеся за адресою: ТОВ «Др. Редді'с Лабораторіс» Сполучене шосе, 103, оф. 11-А, м. Київ, Україна, 03131, тел. +38044923173.

FEM-04.10.2023-RX-2, 8.1

Dr.Reddy's

www.reproduct-endo.com

Видається за підтримки:
НАМН України

Асоціації акушерів-гінекологів України
Асоціації гінекологів-ендокринологів України

Журнал включений до переліку спеціалізованих наукових видань України в галузі медичних наук (категорія «А», Наказ МОН України №420 від 15.04.2021 р.). У виданні можуть бути опубліковані основні результати дисертаційних робіт.

Усі статті, що надійшли до редакції, проходять багатоступеневе рецензування, зауваження рецензентів надсилаються автору без зазначення імен рецензентів.

Журнал реферується Інститутом проблем реєстрації і інформації НАМН України. Електронна версія розміщується на порталах EBSCO і Elsevier та на сайті Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського.

Свідоцтво про реєстрацію друкованого засобу масової інформації

№ KB 24466-14406PR від 24.02.2020 р

Рекомендовано вченою радою ДУ «Інститут педіатрії, акушерства і гінекології імені академіка О.М. Лук'янової НАМН України». Протокол №3 від 13.03.2024 р.

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР

ТАТАРЧУК Тетяна Феофанівна

ДУ «Інститут педіатрії, акушерства і гінекології ім. академіка О.М. Лук'янової НАМН України», Україна

ЗАСТУПНИК ГОЛОВНОГО РЕДАКТОРА

ПЕДАЧЕНКО Наталія Юрївна

НМАПО імені П. Л. Шупика, Україна

ВІДПОВІДАЛЬНІ РЕДАКТОРИ

КАЛУГІНА Людмила Вадимівна

ДУ «Інститут педіатрії, акушерства і гінекології ім. академіка О.М. Лук'янової НАМН України», Україна

КОСЕЙ Наталія Василівна

ДУ «Інститут педіатрії, акушерства і гінекології ім. академіка О.М. Лук'янової НАМН України», Україна

ГОЛОВНІ НАУКОВІ КОНСУЛЬТАНТИ

ЗАПОРОЖАН Валерій Миколайович

Одеський Національний медичний університет, Україна

АНТИПКІН Юрій Геннадійович

ДУ «Інститут педіатрії, акушерства і гінекології ім. академіка О.М. Лук'янової НАМН України», Україна

НАУКОВІ КОНСУЛЬТАНТИ

ВЕНЦІКІВСЬКИЙ Борис Михайлович

Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця, Україна

КАМІНСЬКИЙ В'ячеслав Володимирович

НМАПО ім. П.Л. Шупика МОЗ України, Україна

ТРОНЬКО Микола Дмитрович

ДУ «Інститут ендокринології та обміну речовин імені В.П. Комісаренка НАМН України», Україна

РЄЗНИКОВ Олександр Григорович

Інститут ендокринології та обміну речовин імені В.П. Комісаренка НАМН України, Україна

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Апagnostis Р.

д. мед. н., Греція

Артьоменко В.В.

д. мед. н., професор, Україна

Бенюк В.О.

д. мед. н., професор, Україна

Березенко В.С.

д. мед. н., професор, Україна

Бойчук А.В.

д. мед. н., професор, Україна

Булавенко О.В.

д. мед. н., професор, Україна

Гладчук І.З.

д. мед. н., професор, Україна

Graziottin А.

професор, Італія

Грищенко М.Г.

д. мед. н., професор, Україна

Горбань Н.Є.

д. мед. н., Україна

Держко Х.

Університет Торонто, Канада

Дубоссарська З.М.

д. мед. н., професор, Україна

Дубоссарська Ю.О.

д. мед. н., професор, Україна

Жабченко І.А.

д. мед. н., професор, Україна

Задорожна Т.Д.

д. мед. н., професор, Україна

Корнацька А.Г.

д. мед. н., професор, Україна

Локшин В.Н.

д. мед. н., академік НАН РК, професор, Казахстан

Malecki, М.Т.

професор, Польща

Марічереда В.Г.

д. мед. н., професор, Україна

Маркін Л.Б.

д. мед. н., професор, член-кор. НАМНУ, Україна

Медведь В.І.

д. мед. н., професор, член-кор. НАМНУ, Україна

Педаченко Н.Ю.

д. мед. н., професор, Україна

Пирогова В.І.

д. мед. н., професор, Україна

Подольський В.В.

д. мед. н., професор, Україна

Revelli А.

професор, Італія

Рожковська Н.М.

д. мед. н., професор, Україна

Скрипченко Н.Я.

д. мед. н., професор, Україна

Чайківська Е.Ф.

д.м.н., Україна

Засновники

ДУ «Інститут педіатрії, акушерства і гінекології імені академіка О.М. Лук'янової НАМН України», ТОВ «Трилист»

Головний редактор

Татарчук Т.Ф.

Видавець

ТОВ «ТРИЛИСТ»

Генеральний директор

Плошенко М.Г.

Директор

Ракіод Г.Б.

Відділ реклами

Тел.: +38 (067) 917-74-51
+38 (066) 770-82-98
trilist_rek@ukr.net

Передплата

trilist_mag@ukr.net

Відділ реєстрації та рецензування статей:

rescopus@ukr.net
trilist@ukr.net

Адреса редакції

08203
Україна, Київська обл., м. Ірпінь
вул. Богдана Хмельницького, 43
ТОВ «ТРИЛИСТ»
+38 (050) 233-33-83
trilist@ukr.net

Верстка, редагування

та макетування
ФОРМ Замогильна О.О.

Підписано до друку

13.03.2024 р.
Замовлення № 20

Наклад

5 000 прим.

Періодичність видання

6 номерів на рік

Друк

Кулагін Руслан Вячеславович Ф-ОП
03038, м. Київ,
вул. Нововокзальна, 8

МІЖНАРОДНА ІНДЕКСАЦІЯ ЖУРНАЛУ

Scopus, Crossref, DOAJ, Index Copernicus International, About Open Academic Journals Index, Google Scholar, WorldCat, DRIVER, BASE, China National Knowledge Infrastructure (CNKI.net), JournalTOCS, Universal Impact Factor, Advanced Science Index, Scientific Indexing Services, Polska Bibliografia Naukowa (PBN), International Scientific Indexing (ISI), eLIBRARY.ru (PIHC) <http://reproduct-endo.com/indexing>

Статті, надруковані в журналі «Репродуктивна ендокринологія», рецензовані. Редакція може надрукувати матеріали, не поділяючи думку автора. За достовірність фактів, цитат, імен, географічних назв та інших даних відповідають автори. Матеріали з позначкою **П** публікуються на правах реклами. Позначка **В** використовується для публікації рекламного характеру, що містить інформацію про медичні лабораторії, послуги медичних клінік, медичну апаратуру тощо, зокрема лікарські засоби, що не внесені до переліку заборонених для рекламування. Публікації з позначкою **С** містять інформацію про лікарські засоби й призначені для медичних та фармацевтичних працівників. Правовий режим інформації, викладеної в цьому виданні або представленої для розповсюдження на спеціалізованих заходах з медичної тематики, передусім визначається Законом України від 04.04.1996 р. № 123/96-ВР «Про лікарські засоби». Відповідальність за зміст рекламних та інформаційних матеріалів несуть особи, які пропонують вказані матеріали для розміщення в журналі. Передрук матеріалів можливий лише з дозволу ТОВ «Трилист». Захищено авторським правом. Рукописи не повертаються.

ЗМІСТ

ПОДІЇ

V Міжнародний форум експертів із менопаузальної гормональної терапії Л.Р. Агабабян, Л.М. Бегімбекова, Л.А. Васильченко та ін.	10
Резолюція II Українського форуму експертів з аномальних маткових кровотеч О.В. Булавенко, О.Л. Громова, Ю.О. Дубоссарська та ін.	20

ГІНЕКОЛОГІЯ

Хронічний ендометрит та ендометріоз: що спільного? Р.А. Руда	29
Порівняльний аналіз частоти післяопераційних внутрішньоматкових синехій при класичному способі гістероскопічної метропластики та модифікованому методі Ю.Л. Каліцинська, І.З. Гладчук, Д.О. Григурко	33

ДИТЯЧА ГІНЕКОЛОГІЯ

Features of steroid hormone levels in girls with menstrual cycle disorders and mental health disorders V.O. Dynnik, O.O. Dynnik, O.H. Verhoshanova, T.M. Matkovska, O.Y. Sheludko, H.O. Havenko	39
--	----

МЕНЕДЖМЕНТ КЛІМАКТЕРІЮ

Негормональні методи корекції клімактеричних розладів у жінок Т.Ф. Татарчук, С.І. Рєгада, Н.В. Косей, Н.Ф. Захаренко, К.Д. Плаксієва	45
Міома матки в пременопаузі: досвід медикаментозного лікування О.В. Кравченко	53

ВАГІТНІСТЬ ТА ПОЛОГИ

Динаміка рівнів С-реактивного білка та альбуміну в жінок пізнього репродуктивного віку під час вагітності, індукованої у програмах допоміжних репродуктивних технологій Ф.О. Ханча, О.М. Носенко	58
Клініко-патогенетичні паралелі гормонального профілю та якісного складу мікробіоценозу кишечника у вагітних В.Г. Марічереда, І.О. Адоніна, Н.М. Рожковська	67

ПУХЛИНИ ТА ПЕРЕДПУХЛИННА ПАТОЛОГІЯ

Вплив на ланки патогенезу мастопатії: погляд на корекцію патологічного каскаду В.В. Бобрицька, В.С. Страховецький, О.В. Головіна, Т.О. Козуб	72
---	----

Вагінальний мікробіом та новоутворення жіночої репродуктивної системи: маркер або чинник впливу? <i>Огляд літератури</i> В.В. Артьоменко, Н.М. Настрядіна, В.О. Чіканчі, S.R. Iacaban	84
---	----

МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ ПРОБЛЕМИ

Обмін мелатоніну в безплідних жінок із повторними невдачами імплантації О.М. Носенко, Р.Я. Демидчик	94
Clinical features of hypertension in patients with normal weight and overweight V.I. Bulda, I.O. Berdnyk, O.V. Varabanchyk, I.O. Rodionova	104
Домашнє насильство та репродуктивне здоров'я: проблеми оновлення правової політики держави М.М. Бліхар, І.П. Андрусак, О.Л. Хитра, І.Л. Гула, В.М. Пастернак	109

НАУКОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ

Відкрите проспективне дослідження з оцінки ефективності нового вагінального песарія, що містить 300 мг тинідазолу, 200 мг тіоконазолу та 100 мг лідокаїну з 3-денним режимом застосування (Гіномак ХЛ®) для лікування вагінальних інфекцій, спричинених бактеріальним вагінозом, кандидозом та змішаними інфекціями P.A. Regidor, M. Sailer	117
--	-----

УНІВЕРСАЛЬНИЙ ПРИРОДНИЙ АДАПТОГЕН ЗІ СНОДІЙНИМ ЕФЕКТОМ

- ✦ **Нормалізує зміну сну і неспання**
- ✦ **Нормалізує циркадні ритми**
- ✦ **Підвищує розумові і фізичну працездатність**
- ✦ **Зменшує прояви стресових реакцій**
- ✦ **Чинить на організм імуномодуючу дію**

Скорочена інструкція з медичного використання:

Діюча речовина: melatonin; 1 таблетка містить мелатоніну 3 мг; Фармакологічна група. Снодійні та седативні препарати. Агоністи рецептора мелатоніну. Показання. Для профілактики та лікування розладів циркадного ритму «сон-неспання» при зміні часових поясів, що проявляється підвищеною стомлюваністю; порушення сну, включаючи хронічне безсоння функціонального походження; безсоння у людей літнього віку (у тому числі при супутній гіпертонічній хворобі та гіперхолестеринемії); для підвищення розумової та фізичної працездатності, а також полегшення стресових реакцій та депресивних станів, що мають сезонний характер. Підвищений артеріальний тиск та гіпертонічна хвороба (II стадія) у хворих літнього віку (у складі комплексної терапії). Протипоказання. Підвищена чутливість до компонентів препарату. Аутоімунні захворювання, лімфогранулематоз, лейкоз, лімфома, мієлома, епілепсія, цукровий діабет. Одночасне застосування інгібіторів моноаміноксидази, кортикостероїдів, циклоспорину. Спосіб застосування та дози. Для лікування Віта-мелатонін® призначають внутрішньо дорослим від 3 мг до 6 мг (1-2 таблетки) на добу. Таблетки слід приймати за 30 хв до сну щодня, бажано в один і той же час. Курс лікування триває до відновлення фізіологічного ритму «сон-неспання», але не більше 1 місяця. У разі застосування з профілактичною метою дозу препарату та тривалість його застосування визначає лікар залежно від індивідуальних особливостей пацієнта та перебуту захворювання. Зазвичай приймають по 1-2 таблетки на добу за 30 хв до сну, бажано в один і той же час, протягом 2 місяців з тижневою перервою між курсами (курс застосування – 1 місяць). Для лікування хронічних порушень сну (у тому числі при супутній гіпертонічній хворобі та/або гіперхолестеринемії) у пацієнтів літнього віку препарат призначають у мінімальній ефективній дозі 1,5 мг (1/2 таблетки) один раз на добу, таблетки приймають за 30 хв до сну. При недостатній ефективності дозу збільшують до 3 мг. Відміну препарату слід проводити поступово, зменшуючи дозу протягом 1-2 тижнів. За такою ж схемою препарат приймають пацієнти літнього віку при підвищеному артеріальному тиску та гіпертонічній хворобі. Препарат можна застосовувати протягом 3-6 місяців з інтервалами по 1 тижню між місячними курсами лікування. Особливості застосування. Не застосовувати жінкам, які планують вагітність, у зв'язку з певною контрацептивною дією мелатоніну. При застосуванні Віта-мелатоніну® слід уникати яскравого освітлення. У пацієнтів з цирозом печінки рівень метаболізму мелатоніну знижений, тому застосовувати препарат цим хворим потрібно з обережністю. Упаковка. По 10 таблеток у блистері; по 3 блистери в паці. Категорія відпуску. За рецептом.

Інструкція з медичного використання препарату Віта-Мелатонін.

Регістраційне посвідчення № UA/7898/01/01 з 21.11.2017
Перед використанням уважно ознайомтесь з інструкцією та проконсультуйтеся з лікарем.
Інформація для медичних і фармацевтичних працівників.

КІЇВСЬКИЙ ВІТАМІННИЙ ЗАВОД
Якість без компромісів!

CONTENTS

EVENTS

V International expert forum on menopausal hormone therapy L.R. Agababayan, L.M. Begimbekova, L.A. Vasylychenko et al.	10
Resolution of the II Ukrainian forum of experts on abnormal uterine bleeding O.V. Bulavenko, O.L. Hromova, Y.O. Dubossarska et al.	20

GYNECOLOGY

Chronic endometritis and endometriosis: what do they have in common? R.A. Ruda	29
Comparative analysis of the frequency of postoperative intrauterine adhesions with classical and modified hysteroscopic metroplasty Y.L. Kalitsynska, I.Z. Gladchuk, D.O. Hryhurko	33

CHILDREN'S GYNECOLOGY

Features of steroid hormone levels in girls with menstrual cycle disorders and mental health disorders V.O. Dynnik, O.O. Dynnik, O.H. Verhoshanova, T.M. Matkovska, O.Y. Sheludko, H.O. Havenko	39
---	----

MENOPAUSE MANAGEMENT

Non-hormonal methods of correction of climacteric disorders in women T.F. Tatarчук, S.I. Reheda, N.V. Kosei, N.F. Zakharenko, K.D. Plakseiya	45
Uterine fibroid in the premenopause: experience of medication treatment O.V. Kravchenko	53

PREGNANCY AND CHILDBIRTH

Dynamics of C-reactive protein and albumin levels in women of late reproductive age during pregnancy induced in assisted reproductive technology programs F.A. Khancha, O.M. Nosenko	62
Clinical and pathogenetic parallels of the hormonal profile and the qualitative composition of the intestinal microbiocenosis in pregnant women V.G. Marichereda, I.O. Adonina, N.M. Rozhkovska	67

TUMORS AND PRE-TUMOR PATHOLOGY

Impact on the links of the mastopathy pathogenesis: a view on the pathological cascade correction V.V. Bobritska, V.S. Strakhovetsky, O.V. Golovina, T.O. Kozub	72
Vaginal microbiome and neoplasms of the female reproductive system: a marker or a factor of influence? <i>Literature review</i> V.V. Artyomenko, N.M. Nastradina, V.O. Chikanchi, S.R. Iacoban	84

INTERDISCIPLINARY PROBLEMS

Melatonin exchange in infertile women with repeated implantation failures O.M. Nosenko, R.Y. Demydchuk	98
Clinical features of hypertension in patients with normal weight and overweight V.I. Bulda, I.O. Berdnyk, O.V. Barabanchyk, I.O. Rodionova	104
Domestic violence and reproductive health: problems of update of state legal policy M.M. Blikhar, I.P. Andrusiak, O.L. Khytra, I.L. Hula, V.M. Pasternak	109

SCIENTIFIC RESEARCH

Open prospective study to evaluate the efficacy of a new vaginal pessary containing 300mg tinidazole, 200mg tioconazole and 100mg lidocaine with a 3-day regime (Gynomax XL®) in the treatment of vaginal infections due to bacterial vaginosis, candidiasis and mixed infections P.A. Regidor, M. Sailer	117
---	-----

ШВИДКА ДІАГНОСТИКА ХРОМОСОМНИХ АНОМАЛІЙ ВІД ДІЛА!

- Точність, якість та достовірність результатів
- Швидкість виконання досліджень
- Висока кваліфікація цитогенетиків

Гаряча лінія для лікарів: www.dila.ua
0 800 219 696 [dila.ua](https://www.facebook.com/dila.ua)